

Prijsvraag

De redactie van „Populier” looft een prijs uit voor de opgave van de dikste populier in Nederland.

Bij de opgave moet worden vermeld:

- 1) de standplaats (nauwkeurig omschreven)
- 2) de omtrek op 1,30 m hoogte boven de grond

Voorts dient

- 3) een foto te worden bijgevoegd.

Opgaven uiterlijk 1 juni 1971 schriftelijk aan de redactie met vermelding in de linker bovenhoek van de enveloppe „dikste populier”.

De eerste prijs is f 15,—, de tweede een exemplaar van het fotoboek „Populieren in bos, stad en landschap”.

Bij meer dan één opgave van dezelfde boom dingt uitsluitend de eerste inzender mee voor de prijs.

Opgaven van voor 1 juni 1971 gevelde populieren komen niet voor mededinging in aanmerking.

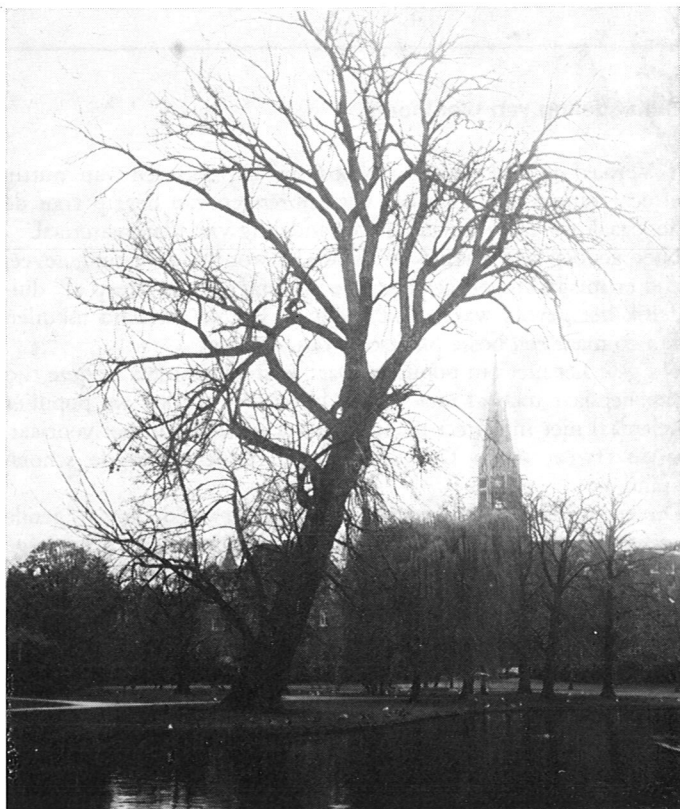
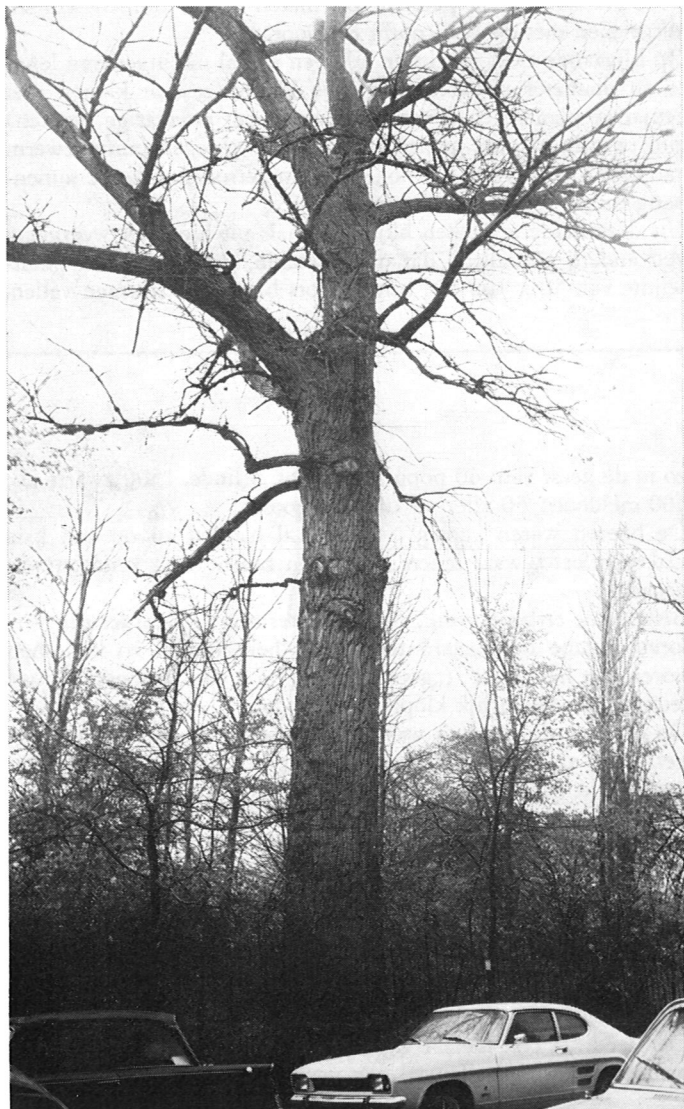
Om de serie te openen (doch buiten mededinging) bijgaand een mededeling van ir. Guldemond over twee dikke populieren in Amsterdam. Wij hopen dat dit voor velen een aansporing zal zijn om andere dikke populieren aan de redactie op te geven.

Dikke populieren

Als afwisseling met de „Interessante Beplantingen” nu eens aandacht voor enkele interessante afzonderlijke bomen. Hoewel men bij populieren gewoonlijk denkt aan tamelijk korte om-

lopen en het aantal zeer oude beplantingen relatief gering is, zijn er toch uitzonderingen. In parken en landgoederen en bij boerderijen staan soms monumentale oude populieren. Enkele ervan zijn voor hun leeftijd en omvang nog verrassend gaaf en vitaal. Merkwaardig is dat populieren van meer dan honderd jaar van enige afstand vaak nauwelijks als populieren herkend worden: men is het beeld niet gewend.

Twee imposante oude exemplaren staan in het Vondelpark te Amsterdam. De eerste (foto 1) staat aan de zuidrand van het park bij het hek langs de Van Eeghenstraat. De boom staat op een wat hoger gelegen strook langs het park: een oude kade uit de tijd voor de aanleg. Gezien zijn plaats en notities op oude situatieschetsen zou deze populier vermoedelijk al vóór de aan-

leg van het park 100 jaar geleden daar hebben gestaan. Zijn leeftijd kan dan tussen 110 en 130 jaar geschat worden. De boom is naar alle waarschijnlijkheid een 'Serotina', hij is thans 34 m hoog en heeft op 1,30 m hoogte een omtrek van 554 cm. Er is een takvrije stam van 14 m ontstaan doordat men vroeger de zijtakken tot de hoogte van de huizen aan de overzijde van de straat heeft weggenomen. Alleen al dit takvrije stamstuk heeft een inhoud van ca. 35 m³. De stam is bijzonder gaaf en vertoont niet de geringste schorsbeschadiging of rotte plek. De boom vormt gedurende de laatste jaren nog altijd jaarringen van 8 à 9 mm breedte. De kroon is redelijk goed ontwikkeld, al zijn er wel flinke takken uitgewaaid of gesnoeid. In de vegetatieperiode is de bladbezetting en bladontwikkeling goed. De tweede oude boom (foto 2) staat daar niet ver vandaan in het park zelf en moet even oud zijn als het park, d.w.z. honderd

jaar. Hij lijkt wat betreft het blad nog het meest op een 'Gel-rica'. Deze boom staat veel ongunstiger dan de eerste, n.l. open aan de rand van een vijver op zeer slappe grond. Hierdoor is hij in de loop der tijd flink scheefgezakt en vervormd. De hoogte is 31 m, de omtrek op 1,30 m is 550 cm. De stam heeft geen takvrij stuk en is aan een zijde ernstig beschadigd door scheuren en rotte plekken. De boom maakt een minder vitale indruk dan het andere exemplaar, de nieuw gevormde jaarringen zijn nog slechts enkele mm's breed. Ook de kroon vertoont minder gezonde gedeelten. Men zou zich kunnen afvragen of juist een dergelijke monumentale boom op zo'n opvallende plaats niet voor boomchirurgie in aanmerking zou komen.

Ir. J. L. Guldemon

Foto's: auteur.

Bestel tijdig plantsoen voor komende plantseizoenen

Van de Nationale Populieren Commissie hebben we het verzoek gekregen het navolgende onder uw aandacht te brengen. De sterk wisselende belangstelling voor de aanplant van populieren heeft tot gevolg gehad dat kwekers tevoren moeilijk kunnen overzien welke aantallen zij moeten kweken. Daardoor is dan weer een te veel, dan weer een tekort aan plantsoen aanwezig. In het huidige plantseizoen, dus 1970-1971, was het reeds in oktober zeer moeilijk om nog eenjarig populiereplantsoen bij de kwekers te krijgen. Wil men nog plantsoen bestellen, dan zal dit *zo spoedig mogelijk* moeten geschieden. Om in de volgende jaren teleurstellingen te voorkomen, worden degenen, die populieren willen planten, aangeraden spoedig een

raming te maken van hun behoefte voor de komende jaren en deze behoefte reeds nu de kweker of de handel in plantsoen bekend te maken. De kwekers kunnen dan bij het kweken van plantsoen met deze reserveringen door telers en handel rekening houden. Zij kunnen hun teeltplan hierop instellen en de gebruikers zijn verzekerd van de leverantie van het goede plantsoen.

Vanzelfsprekend dient als eis te worden gesteld dat het plantmateriaal met NAKB plombe, kwaliteit „Normaal” geleverd wordt en bovendien voldoet aan speciale eisen ten aanzien van de gewenste cultuurvarieteit, de maat en eventuele extra kwaliteitsnormen.

Rassenlijst

Door het Bosbouwproefstation te Wageningen is het eerste deel van de Lijst van Teelt- en Uitgangsmateriaal uitgegeven. Dit deel is de z.g. Rassenlijst van loofhoutsoorten voor bos- en landschapsbouw in Nederland. In deze Rassenlijst zijn beschrijvingen opgenomen van de cultivars van loofhoutsoorten die in ons land onder controle van de NAKB worden geteeld en in de handel zijn. Over het doel van de Rassenlijst een citaat uit de toelichting voor het gebruik:

„Het doel van de lijst is in de eerste plaats de bos- en landschapsbouwers en alle anderen die geïnteresseerd zijn in beplantingen buiten de woonkernen een overzicht te geven van de cultivars van in de handel zijnde loofhoutsoorten en hen op de hoogte te stellen van de belangrijkste kenmerken, eigenschappen en gebruiksmogelijkheden van deze rassen.

Daarnaast is deze lijst van belang voor hen, die belast zijn met het beheer of de aanleg van stedelijke beplantingen daar vele van de beschreven cultivars ook in deze beplantingen gebruikt kunnen worden en enkele hiervoor zelfs speciaal geselecteerd zijn.

Bovendien bevat deze lijst vele gegevens die voor de laanboomkweker van belang zijn en kan deze lijst een belangrijk hulpmiddel bij onderwijs en voorlichting zijn”.

Gesteld mag worden dat de samensteller van deze Rassenlijst,

ir. E. C. Jansen, uitstekend in deze opzet is geslaagd. Van elke cultivar is een bondige beschrijving gegeven van herkomst, kwekerijkenmerken, boomkenmerken, eigenschappen en gebruiksmogelijkheden, terwijl deze beschrijvingen verduidelijkt worden door tekeningen van het blad, de eenjarige en de meerjarige plant en de jonge en de oudere of oorspronkelijke boom. Verder worden de cultivars verdeeld in de volgende groepen: aanbevolen, beperkt aanbevolen, weinig aanbevolen, nieuwe en experimentele cultivars.

Voor de gebruiker is hier in kort bestek bijzonder veel informatie over de rassen van houtsoorten waarvan hij meer wil weten, bijeengebracht. Van de behandelde loofhoutsoorten nemen populier en wilg met een groot aantal cultivars een belangrijke plaats in, daarnaast vindt men rassen van acacia, es, esdoorn en iep in de lijst.

Het werk is losbladig en voorzien van een ringband, waarin aanvullingen en ook het nog te verschijnen tweede deel een plaats kunnen vinden. Het tweede deel zal bestaan uit de Lijst van uitgangsmateriaal van naald- en loofbomen. Dit deel is nog in bewerking en verschijnt later.

Het complete boek (twee delen met ringband) kost f 9,75 + 12% BTW en kan besteld worden bij het Bosbouwproefstation, Bosrandweg 20 te Wageningen.